

ДНІПРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

31 серпня 2019 року відбулася урочиста подія в житті нашого університету – церемонія посвяти у студенти. Цьогоріч першокурсниками ДНУ стали 2067 осіб. Усього до університету зараховано більше 3200 юнаків і дівчат, вихідців із різних областей України.

ІЗ НОВИМ ПОПОВНЕННЯМ – У ДРУГЕ СТОРІЧЧЯ ДНУ

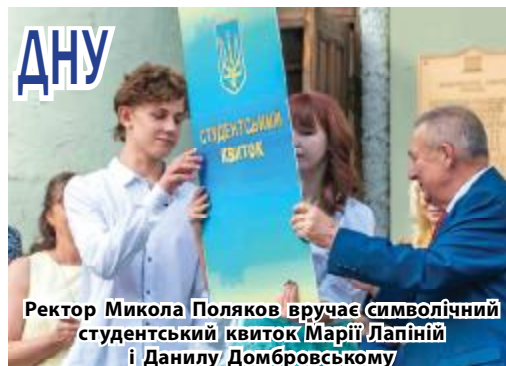
Уже традиційно останній день літа стає знаковою точкою відліку не лише для нашого Гончарівського університету, але й для тисяч молодих українців, які тільки-но розпочинають свій шлях у доросле життя. Цьогоріч посвята стала історично унікальною, адже університет переборнув соту сторінку своєї славної історії, увійшовши в друге сторіччя.

Із щирими вітаннями в цей пам'ятний день до нового покоління студентів, їхніх батьків та вірних друзів звернувся ректор Микола Поляков. «Шановні першокурсники, сьогодні вам є чим пишатися! Ви стали повноправними членами молодіжної громади одного з найпрестижніших закладів вищої освіти України! За славне 100-літнє існування ДНУ став дороговказом для 150 тисяч випускників, зайнятих у різних сферах життєдіяльності, відомих далеко за межами України. Сьогодні ми радісно приймаємо вас до лав нашої альма-матер – університету з багатою історією, чудовими традиціями та творчими надбаннями. Відтепер вам належатиме почесне право заповнити нову сторінку його славетної історії. Віримо, що свою неповторну творчу юність ви обов'язково пов'яжете із доказом нових теорем, вирішенням нагальних суспільних проблем чи творчістю. Та чим би ви не займалися, ви неодмінно станете першокласними спеціалістами, яких сьогодні так потребує наша молода і перспективна держава», – наголосив Микола Вікторович.

Із початком нового навчального року студентів також вітали почесні гості. Зокрема, до «новачків» із щирими словами звернулися: про-

фесорка кафедри перекладу та лінгвістичної підготовки іноземців факультету української й іноземної філології та мистецтвознавства, «Кращий науковець ДНУ 2019 року» Олена Гурко; доцент кафедри філософії ДНУ, архієпископ Новомосковський Євлогій; випускник кафедри політології факультету суспільних наук і міжнародних відносин, багаторазовий рекордсмен і переможець чемпіонатів Європи та світу Андрій Говоров. Напередодні такого важливого етапу в житті вони побажали духовного й інтелектуального багатства: залишаючись гордістю своїх батьків, щодня всотувати нові знання, дбайливо передані викладачами ДНУ, тому що прогресивна освіта – це завжди ключ до свободи та здійснення мрій.

Аби з першого дня у нашого студентства лишилися тільки найсвітліші почуття, співробітники та творчі колективи ДНУ підготували барвисту програму урочистостей. Так, новоспечені студенти стали свідками традиційних університетських церемоній – вручення символічних студентського квитка та залікової книжки. Їх із рук ректора отримали кращі першокурсники – студенти факультету психології та спеціальної освіти Марія Лапіна і Данило Домбровський, а також переможці міських і обласних олімпіад – золота медалістка, студентка факультету економіки Дар'я Боброва та володар 200 балів із ЗНО з фізики, студент механіко-математичного факультету Владислав Політика. Естафету почесних досягнень у вигляді спортивного кубка передав молодій колезі старшокурсник факультету медичних технологій діагностики

Ректор Микола Поляков вручає символічний студентський квиток Марії Лапіній і Данилу Домбровському

та реабілітації, багаторазовий чемпіон Європи з карате Дмитро Пулін. Його прийняла не менш талановита спортсменка – першокурсниця хімічного факультету, яка отримала 200 балів із ЗНО з хімії, чемпіонка Європи з водних лиж Єва Шевцова.

А кращі в рейтингу студенти I курсу біолого-екологічного, історичного та фізико-технічного факультетів долучилися до іншої традиції – висадження молодого саджанця на Алеї надії, що на подвір'ї Палацу студентів.

Однак найнезабутнішим моментом святкового вечора для всіх першокурсників стало урочисте виголошення клятви студента ДНУ імені Олеся Гончара. Під проводом голови студентської ради Тимура Бута під аккомпанемент стародавнього студентського гімну «Gaudeamus» вони урочисто склали обітницю гідних звання студентів університету. Віднині для них усіх засяє нова точка відліку – до нових знань і яскравих досягнень!

Олеся ДОЦЕНКО,
ІАА «УНІ-прес»

У Палаці студентів пройшов фестиваль робототехніки та інновацій BestRoboFest. Організатори заходу, покликано популяризувати інженерні науки серед молодого покоління, – Громадське об'єднання «Асоціація Noosphere» та наш університет.

ПРО РОБОТІВ І НЕ ТІЛЬКИ

У кількох тематичних зонах учасники фестивалю демонстрували свої досягнення в галузі проектування, виготовлення й програмування роботів для різних завдань. Змагання з робототехніки зібрали юних та досвідчених інженерів з усієї країни. На участь у BestRoboFest цього року зареєструвалося понад 90 команд. Вони змагалися у таких категоріях: Robo Race – гонки безпілотних роботів чорною лінією; Scratch – презентація учасниками анімованих ігор за темою «Сонячна система»; Robo Sumo, де робосумоїсти намагалися виштовхати одне одного з рингу; Robo Maze – змагання-новація цього року, в якому роботи шукали вихід з лабіринту; Free Style – учасники презентували роботів та роботизовані механізми з будь-яким функціоналом та можливостями.

«Для ДНУ співпраця з «Асоціацією Noosphere» є дуже плідною, – вважає ректор ДНУ, член-кореспондент НАНУ Микола Поляков. – На нашому рахунку багато успішно реалізованих проектів: запуск студентської ракети, функціонування Інженерингової школи, хакатони з космічної тематики, змагання коптерів тощо. Головне – у нас є спільне

прагнення розвивати і підтримувати у молоді бажання опанувати інженерні спеціальності, готувати фахівців для високотехнологічних галузей промисловості України».

«Факультети нашого університету також представили на фестивалі свої напрацювання – як наукові, так і технічні, навіть гуманітарні, – відзначив проректор з наукової роботи ДНУ, професор Сергій Оковитий. – Дітям, школярам і батькам цікаві радіокеровані автомобілі, ви-

Майбутній студент ДНУ Олександр Нікулін представляє механіко-математичний факультет

готовлені на мехматі, кристали із заданими властивостями, вирощені в лабораторіях нашими фізиками, дивовижний мікросвіт, який майбутні медики й біологи показують на прикладі спеціально препаративаних зразків. Для нас важливо мати потужних фахівців, щоб наша країна розвивалася як технічна держава».

П'ятикурсниця Марія Нікуліна, голова ради студентів механіко-математичного факультету, разом зі своїм молодшим братом Олександром демонструвала роботи, яких вони самі створили. «Той фундамент, який нам дали викладачі факультету, допоміг стати і кваліфікованим програмістом, – розповіла Марія. – Завдяки цьому ми з братом самостійно конструювали роботів в AutoCAD, потім самостійно зібрали їх. Складність полягала в тому, що для керування роботами ми писали програму під Android. Минулого року ми вже виступали з проектом, де управління здійснювалося з комп'ютера, а сьогодні керуємо роботами зі смартфона».

Закінчення на 4-й стор.

ВУСТАМИ СТУДЕНТІВ

Олександр ІВАНЕНКО, першокурсник факультету фізики, електроніки та комп'ютерних систем приїхав до нас із м. Добропілля Донецької області вивчати мікро- та наносистемну техніку. Цікавиться фізикою хлопцеві почав після 7-го класу. Тоді Сашко не побоявся зайнятися тим, що було надто складним для більшості однолітків: самостійно вивчав квантову, ядерну, фізику наноматеріалів та астрономію, неодноразово ставав переможцем районних і міських олімпіад із фізики, а коли прийшов час вступу до вищої школи, Олександр безальтернативно обрав ДНУ ім. О. Гончара. «Перед тим, як зробити остаточний вибір, я ретельно вивчив ринок праці, і пересвідчився, що спеціалісти з проектування мікрокомплектуючих для комп'ютерів будуть затребуваними не лише на відповідних приватних і державних підприємствах, а навіть у близьких галузях. Тому за своє працевлаштування я не переживаю».

А от дніпрянин Єгор КРАВЦОВ, студент юридичного факультету свій майбутній фах обрав не одразу. Серйозно роздумувати над бажаною професією юнак розпочав із 10-го класу, коли ще навчався у хіміко-екологічному ліцеї. «Деякий час я зважував між журналістикою та правознавством. І вирішив: гарним журналістом можна стати й без відповідної освіти – був би талант! А от вступаючи на «Право», довго не сумнівався: найкращий університет для цієї спеціалізації в Дніпрі – тільки ДНУ ім. О. Гончара. Тим паче, що тут здобувати освіту мої родичі. Отже, ваш університет у мене був першим пріоритетом!»

Дар'я КОВАЛЬ із Запоріжжя опануватиме у ДНУ фах «Спеціальна освіта», бо дуже мріє стати логопедом-дефектологом. «Я люблю дітей і хотіла би працювати саме з ними. Робота лікаря-логопеда дозволяє вільно вибудовувати свій графік. Я маю змогу спостерігати це, коли була на імпровізованому «стажуванні» у знайомій практикуючій колеги. Тоді, під час реального прийому клієнтів, я ще раз пересвідчилася у правильності свого вибору. Я розглядала знані заклади в Києві, Харкові, Одесі та Дніпрі. Нарешті, обрала саме ваш Дніпровський національний університет, відомий своїми давніми традиціями, та й від рідного міста він зовсім недалеко. Сподіваюся, у мене тут все вдасться!»

Із нетерпінням прагне поринути у вир непередбачуваних студентських подій і вражень й студентка спеціальності «Технології медичної діагностики і лікування» ДНУ Діана ЛУЩУКЕВИЧ із П'ятихаток. У школі дівчина активно займалася позакласною роботою, відтак, планує виявити свої організаційні таланти і в нашому університеті. «Дніпровський національний університет мене привабив, насамперед тим, що це престижний і популярний виш, в якому, крім наукового, добре розвинене студентське життя. Радію, що здобуватиму тут медичний фах, який набирає популярності не тільки в Україні, а й у Європі. А все тому, що хочу працювати не лише з людьми, а й з науковими матеріалами».

У нашому університеті відбувся один із перших в Україні захистів дисертації з присудженням ступеня доктора філософії європейського зразка.

ПЕРШИЙ ДОКТОР ФІЛОСОФІЇ

Постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року № 167 був затверджений Порядок проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії. Одним із перших в Україні за визначеною цим Порядком процедурою став захист дисертації аспірантки третього року денної форми навчання Вікторії Яшук на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань «Математика та статистика» за спеціальністю 111 «Математика». Захист відбувся 10 вересня на засіданні спеціалізованої вченої ради ДФ 08.051.001 нашого університету.

Ця визначна подія викликала неабиякий інтерес з боку аспірантів і викладачів не тільки нашого університету. Окрім членів спеціалізованої вченої ради – голови ради, професора Петра Когута (ДНУ), опонентів професора Миколи Семка (Університет державної фіскальної служби України) та професора Юрія Жучка (Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»), рецензентів професора Анатолія Тушева (ДНУ) і доцента Василя Чупорди (ДНУ) – на засіданні були присутні: проректор з наукової роботи, професор Сергій Оковитий, в.о. проректора з науково-педагогічної роботи, доцент Дмитро Свиначенко, співробіт-

ники та аспіранти механіко-математичного й інших факультетів ДНУ. На захист завітали також науковці Дніпровського національного університету залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна.

Дисертацію «Алгебраїчні структури, пов'язані з решітками» Вікторія достроково виконала під керівництвом доктора фізико-математичних наук, професора, завідувача кафедри геометрії та алгебри механіко-математичного факультету Леоніда Курдаченка. Вона опублікувала за темою дисертації 5 статей, 3 з яких – у виданнях, включених до наукометричної бази Scopus, та 8 тез доповідей у матеріалах міжнародних і всеукраїнських конференцій. Дисертація має суто теоретичний характер, а її результати можна застосовувати надалі у різних розділах сучасної алгебри.

Наприкінці наукової дискусії щодо цієї дисертації голова спецради, професор Петро Когут зокрема зазначив: «Університети формально відрізняються від інших навчальних закладів тим, що знання не лише доносять до студента, а вони їх створюють. І дисертація, яка сьогодні захищається, є прикладом саме того, що ми створюємо нові знання. У цих стінах завдяки молодим науковцям утворені нові структури, досліджені їх-

Наукова дискусія: молода дослідниця Вікторія Яшук і професор Петро Когут

ні властивості на досить формальному, строгому математичному рівні. І це говорить про те, що насправді життя в університетській науці продовжується!»

Тож вітаємо першого доктора філософії нашого університету та першого доктора філософії з математики в Україні – Вікторію Яшук та її наукового керівника Леоніда Андрійовича Курдаченка, а також наш університет із цієї визначної події! Сподіваємося на найшвидше проходження необхідних етапів у МОН України. Бажаємо Вікторії Сергіївні подальших успіхів у роботі на її рідній кафедрі геометрії і алгебри, на якій вона

навчалася як студентка, згодом – як аспірантка, і зараз, після захисту дисертації, працюватиме асистентом.

Висловлюємо щирі вдячності усім співробітникам університету, які долучилися до організації й проведення цього заходу та його технічного супроводу.

Із усіма матеріалами захисту можна ознайомитися на сайті нашого університету у розділі «Спеціалізовані вчені ради PhD».

Тетяна ХОДАНЕН,
учений секретар ДНУ,
доцент кафедри теоретичної
та комп'ютерної механіки

ОБРИ НАУКИ

ВІДНОВЛЕННЯ ПРИРОДИ – СПРАВА ЖИТТЯ

11 вересня пройшла Міжнародна науково-практична конференція «Геоботанічні, ґрунтові та екологічні дослідження лісових біогеоценозів степової зони: історія, сучасність, перспективи», присвячена 90-річчю від дня народження члена-кореспондента НАН України, доктора біологічних наук, професора Анатолія Павловича Травлєєва.

нашого університету нагородити професора Х.М. Ресіо Еспехо Почесною медаллю «За вірну службу ДНУ».

Після цього учасники конференції переглянули фільм, присвячений пам'яті А.П. Травлєєва, створений 2017 року за ініціативи його дружини Наталії Білової.

У пленарній частині конференції взяли участь колеги та учні Анатолія Павловича: директор Національного науково-природничого музею НАНУ, академік НАН України І.Г. Емельянов; завідувач відділу геоботаніки та екології

економічного університету, професор Ю.І. Грицан та ін. Багатогранність наукового таланту А.П. Травлєєва окреслили у виступах проректор з наукової роботи ДНУ, доктор хімічних наук, професор Сергій Оковитий та професор кафедри проектування і конструкцій літальних апаратів, доктор технічних наук, професор Микола Дронь.

Усі учасники конференції відзначали глибокі знання професора Анатолія Травлєєва не тільки в галузях екології та ґрунтознавства, а й у музиці, техніці, літературі, його добро-

Професор Ресіо Еспехо дякує за високу довіру

Із вітальним словом до учасників заходу звернувся ректор університету, член-кореспондент НАН України Микола Поляков. Він поділився приємними спогадами про спільну роботу і дружнє спілкування з Анатолієм Павловичем в університеті. Микола Вікторович підкреслив, що професор Травлєєв був широко ерудованою людиною в багатьох галузях сучасної науки, справжнім патріотом університету, співробітником якого був протягом 60 років. Ректор відзначив прагнення А.П. Травлєєва до налагодження міжнародних наукових зв'язків, результатом чого стала тісна співпраця вчених природничого напрямку ДНУ та Університету Кордобі (Іспанія). З боку іспанських колег спільні наукові дослідження координує професор кафедри ботаніки, екології та фізіології рослин цього університету, почесний доктор ДНУ Хосе Мануель Ресіо Еспехо, який був учасником і почесним гостем наукового зібрання.

Микола Поляков відзначив роль професора Хосе Мануеля Ресіо Еспехо у налагодженні наукових обмінів між ДНУ та Університетом Кордобі, що зумовило рішення вченої ради

Інституту ботаніки ім. М.Г. Холлодного НАНУ, академік НАН України Я.П. Дідух; директор Національного ботанічного саду ім. М.М. Гришка НАНУ, член-кореспондент НАН України Н.В. Заїменко; професор кафедри ботаніки, екології та фізіології рослин Університету Кордобі (Іспанія), почесний доктор ДНУ Х.М. Ресіо Еспехо; перший проректор Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського, професор В.В. Никифоров; проректор з наукової роботи Дніпровського державного аграрно-

зичливе ставлення до колег та співробітників, готовність допомагати у вирішенні найрізноманітніших проблем.

Конференція засвідчила, що добра пам'ять про Анатолія Павловича Травлєєва – видатну особистість, вченого, вчителя, Людину – буде ще довго жити в серцях його колег, учнів та друзів, яким пощастило зустрітись з ним на життєвому шляху.

Вадим ГОРБАНЬ,
доцент, відповідальний
секретар конференції,
в.о. завідувача кафедри геоботаніки,
ґрунтознавства та екології

У Дніпрі відбулися візні семінари Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (НАЗЯВО) «Досвід розбудови внутрішніх систем якості вищої освіти».

ОСВІТНІ ТЕНДЕНЦІЇ

АКРЕДИТАЦІЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ: НОВІ ПІДХОДИ

На захід були запрошені представники ЗВО Дніпра та області, а також Запорізької та Полтавської областей. З освітянами спілкувалися голова Національного агентства, професор Сергій Квіт та його заступники Олена Єременко, Наталя Стукало, Іван Назаров, Андрій Бутенко.

Під час зустрічей основна увага була зосереджена на забезпеченні якості вищої освіти та організації процедури акредитації. Зокрема, перший етап акредитації організований таким чином, що ми не веземо до НАЗЯВО акредитаційні справи в паперовому варіанті, а подаємо в електронному. Якщо виникають запитання до окремих пунктів, робоча група вносить необхідні обґрунтування чи виправлення.

Тобто експерти до приїзду в ЗВО для акредитації освітньої програми працюють саме з електронним варіантом: вивчають його, формують питання. Сьогодні наголошується на демократичних принципах і підходах до укладання програм. Такі принципи, з одного боку, полегшують завдання для робочих груп, а з іншого – ускладнюють, оскільки гаранту певної програми необхідно ретельно обґрунтувати рішення стосовно пріоритету дисциплін, добору викладачів тощо. Наприклад, замість професора певні дисципліни може викладати фахівець із виробництва, який хоча і не має наукового ступеня, але належним чином забезпечуватиме навчальний процес, і нині це не є недоліком, який не дозволяє провести акредитацію.

Ще однією рисою нового підходу є можливість внесення змін до вже акредитованої програми (раніше це було важче зробити). Ми маємо здійснювати моніторинг і реагувати на процеси в суспільстві, новітні тенденції в своїх галузях підготовки, на зміни виробничих процесів, на нові технології. Також велика увага

приділяється співпраці з роботодавцями.

Після ознайомлення із акредитаційною справою комісія у складі трьох осіб (два науково-педагогічні працівники і здобувач вищої освіти) приїждять до університету. Передбачається врахування конфлікту інтересів: якщо фахівець працював у цьому закладі чи має у ньому близьких, то він не включається до складу комісії. Акцентовано на тому, що члени комісії мають обов'язково спілкуватися як з викладачами, так і студентами. Цікаво: якщо раніше акредитація проводилася на останньому році роботи за програмою, перед першим випуском, то зараз ми можемо акредитувати програму в процесі навчання за нею. Якщо раніше оцінювалися результати роботи, то тепер сам освітній процес. Також під час зустрічі особливо наголошувалося на прозорому розподілі вибіркової дисципліни.

Після роботи в ЗВО члени комісії мають підготувати висновок, але готуються вони після відвідування університету та одразу направляються до галузевої експертної ради. Також ЗВО можуть використовувати послуги іноземних акредитаційних агентств.

У вимогах до забезпечення якості освіти є багато нових пунктів, але освітній процес в нашому університеті побудований таким чином, що ми їх виконуємо. Проте потрібно провести певну систематизацію, звести усі показники в один упорядкований документ.

Наприкінці вересня в університеті відбудеться семінар, на якому до гарантів освітніх програм буде доведено всі вимоги щодо акредитації, а також створено робочу групу, що буде систематично координувати роботу із забезпечення внутрішнього контролю якості освіти. Ми маємо нові підходи і повинні багато працювати, щоб система функціонувала злагоджено.

Олег ДРОБАХІН,
перший проректор, професор

КРИЗЬ ПРИЗМУ ЧАСУ

Закладка капсули в фундамент наукової бібліотеки

БІБЛІОТЕКА УНІВЕРСИТЕТУ В ЦЕНТРІ УВАГИ РЕКТОРА

У післявоєнні роки минулого століття бібліотека університету розташовувалася в адміністративному комплексі на вул. Шевченка, 59. У старовинних корпусах, збудованих у 1900-1905 роках за проектом Г. Панафутіна, базувалися служби ректорату, історико-філологічний факультет, клуб, майстерні, склади матеріальних цінностей, їдальня, житлові приміщення для викладачів і співробітників.

Абонементи навчальної і наукової літератури бібліотеки займали декілька кімнат на I поверсі з виходом на вул. К. Лібкнехта, за (нині – вул. М. Грушевського), читальна зала – на цокольному поверсі під клубом у дворі. Книгосховище наукової літератури розміщувалося в неприслосованих до зберігання друкованих видань підвальних приміщеннях (бомбосховище, тир), поділяючи площі зі складом матеріальних цінностей.

Умови зберігання бібліотечного фонду були вкрай несприятливими: підвали щороку підтоплювалися стічними та ґрунтовими водами, що призводило до великих втрат книг, які часто

стояли стосами на підлозі, на підвіконнях. А під час масового отримання підручників на початку семестру книги видавали у вікна, що виходили на вулицю. Бібліотекарі та бібліографи не мали робочих місць, працювали по 2-3 особи за одним столом.

Із розвитком університету, появою нових факультетів та напрямів наукових досліджень зростали потреби в забезпеченні підручниками та науковими виданнями, періодикою. Тому в 60-70 роки бібліотека значно збільшила фонди. Річні поставання книг та періодичних видань сягали 60 тис. примірників. Завдяки надходженням обов'язкового примірника профільних для університету видань комплектувався унікальний багатопрофільний бібліотечний фонд. Так, у 1965 р. усього налічувалося 668 тис. друкованих одиниць, для розміщення яких украї не вистачало приміщень.

Ідея побудови університетського містечка супроводжувала всю історію університету. Для бібліотеки в довоєнні роки був створений проект і виділена те-

риторія поряд із гуртожитками. Проте II світова війна зруйнувала не тільки плани, але й завдала великих людських і матеріальних втрат, у тому числі було знищено 2/3 бібліотечного фонду.

Втілення ідеї про університетське містечко стало можливим із призначенням на посаду ректора В.І. Моссаковського. Завдяки його клопотанням 22.10.1966 р. бюро Дніпропетровського обкому КПУ прийняло рішення про будівництво студентського містечка на території ботанічного саду. У перспективному плані була й споруда міжвузівської бібліотеки на 3 млн примірників. В.І. Моссаковський завжди опи-

кувався бібліотечними справами. Буваючи за кордоном, він цікавився бібліотеками і завжди пропонував нові методи. Наприклад, Володимир Іванович вважав, що бібліотека повинна відкрити фонди для читачів (відкритий доступ у книгосховища), надавати послуги копіювання документів, обмінюватися виданнями університету з іншими бібліотеками, встановлювати і розвивати зв'язки з іноземними книгозбірнями. У 60-70 роки за його рекомендацією було організовано відкритий доступ до читальної зали, іноземної періодики, в гуртожитках і кафедральних бібліотеках.

У 1970-тих за підтримки ректора Моссаковського придбали декілька приватних бібліотек, зокрема колекцію книг з механіки та математики професора ХНУ ім. Каразіна М.М. Тихова (5 000 примірників). Для потреб філологічного факультету придбана приватна бібліотека професора-лінгвіста МДУ Ф.П. Філіна, близько 3000 примірників. За ініціативи Володимира Івановича університетська бібліотека була учасницею I і II Київських

букністичних аукціонів, на яких закупила унікальні рідкісні видання з історії, мистецтвознавства, філософії.

Як людина різнобічних інтересів, Володимир Іванович розумів, що випускник університету має бути не тільки класним фахівцем, але й орієнтуватися в розмаїтті художньої літератури, володіти іноземними мовами, слідувати за досягненнями науки і виробництва.

Маючи велику домашню бібліотеку, Володимир Іванович активно користувався й університетською, зокрема фаховими періодичними виданнями і словниками. До речі, нещодавно родина В.І. Моссаковського передала в наукову бібліотеку частину свого зібрання.

Увага ректора до бібліотеки була постійною. За тривалий період будівництва (1975-1989 рр.) до проекту внесли багато змін, а бібліотека визначена як університетська. Незважаючи на значне спрощення проекту, університет має оригінальну 7-поверхову споруду з просторими холами, зимовим садом, затишними зонами відпочинку. Двохмільйонний фонд розмістився на двох поверхах книгосховища.

Сьогодні університетська наукова бібліотека імені Олеса Гончара (від 2003 року) – одна з найбільших книгозбірень ЗВО Придніпров'я, центр освітньої, наукової і культурно-просвітницької роботи, місце зустрічі з книгою та спілкування з цікавими особистостями.

Під час одного з останніх візитів до наукової бібліотеки разом з проректором Г.А. Гриневським В.І. Моссаковський, оглядаючи з балкона читальної зали студентське містечко, промовив: «Наша мрія, Григорію Андрійовичу, збулася!»

Світлана КУБИШКІНА,
директор наукової бібліотеки ДНУ,
заслужений працівник культури
України

ВОЛОДИМИР МОССАКОВСЬКИЙ:
ВІД СТУДЕНТА ДО АКАДЕМІКА

1919 – народився в Мелітополі Запорізької області в родині службовців Івана Михайловича та Олени Михайлівни Моссаковських;

1939 – вступив без екзаменів до ДДУ, в жовтні цього ж року призваний на строкову службу, а в 1941 році – на війну;

1941 – 1945 – рядовий десифрувальник звукобатарей розвідувального дивізіону Барановицької бригади. Пройшов 1-й Білоруський, 3-й Білоруський, 1-й Український фронти. Має нагороди: медаль «За бойові заслуги», орден «Червона зірка», медаль «За взяття Берліна»;

1945 – повернувся на перший курс ДДУ;

1949 – одружився на однокурсниці Любові Голдиш;

1953 – достроковий захист кандидатської дисертації та призначення завідувачем кафедри механіки суцільного середовища на фізико-технічному факультеті;

1956 – успішний захист докторської дисертації;

1959 – призначений деканом фізико-технічного факультету;

1964-1986 – ректор Дніпропетровського державного університету.

Нагороди:
1967 – обраний членом-кореспондентом АН УРСР;

1972 – академік АН УРСР;

1976 – лауреат Державної премії СРСР;

1982 – присвоєне звання Герой Соціалістичної Праці;

1998 – орден князя Ярослава Мудрого V-го ступеня;

1999 – «Почесний громадянин міста Дніпропетровська»;

2000 – орден «За мужність», Людина 2000 року за оцінкою Міжнародного Бібліографічного Інституту (Кембридж, Велика Британія);

2003 – Почесна Грамота Верховної Ради України.

За 22 роки ректорства Володимира Моссаковського побудовані:

- головний навчально-адміністративний корпус №1;
- навчально-лабораторні корпуси № 5-17;
- гуртожитки № 4-7;
- Міжвузівський центр обслуговування наукових досліджень;
- ПНДЛ міцності і надійності конструкцій;
- ННК «Акваріум»;
- культурно-побутовий комплекс;
- палац спорту з двома плавальними басейнами і чотирма спортивними залами;
- спортивно-оздоровчий табір в с. Кочережки;
- науково-дослідний біологічний комплекс в с. Андріївка;
- експозиційна оранжерея ботанічного саду;
- житловий будинок для викладачів ДДУ та багато іншого.

Вони познайомилися у 1945 році на першому курсі фізико-математичного факультету ДДУ, куди повернувся з фронтів Другої світової демобілізований сержант Володимир Моссаковський. Любов Голдиш, як і всіх одногрупників, вразили цілеспрямованість і вийняткові математичні здібності молодого чоловіка, який за 11 років блискучино здолав шлях від студента до доктора наук.

У 1949 році вони одружилися, і на все життя Любов Родіонівна стане берегинєю домашнього затишку, одиодумцем і помічником. Разом вони виростять трьох доньок – Тетяну, Олену і Людмилу, яких жартома, відповідно до кар'єрних сходинок батька, називатимуть студентською донькою, докторською і професорською.

Наша розмова відбулася у серпні 2007 року. Кожен куточок їхньої квартири сповнений споминами, скрізь портрети, пам'ятні подарунки, книги. Гортаючи альбоми із фотографіями, дивуємося, що в них мало сімейних фото, здебільшого життя університету: зустрічі науковців, дослідження та експерименти, засідання ректорату, будівництво корпусів. Згадуючи, як доля звела її із майбутнім чоловіком, Любов Родіонівна із дивовижною увагою до дрібниць розповіла нам про перші студентські роки майбутнього ректора університету, академіка АН УРСР Володимира Моссаковського.

Я познайомилася із Володимиром Івановичем у 1945 році. Він демобілізувався із армії і прийшов до нас, у групу математиків на фізико-математичний факультет. І відтоді ми йшли по життю разом.

Пам'ятаю, першою парою була вища алгебра, ми на потоці писали контрольну роботу. Коли викладач роздав завдання, підійшов до солдата й говорить: «Вам, солдатику, треба буде починати з нового навчального року, тому що ви забагато пропустили». На що Володимир Іванович відповів: «Я спробую наздогнати». Другою парою була геометрія, практичне заняття. Викладач запитав, хто хоче виконувати завдання біля дошки. «Можна мені?» – Володимир Іванович вийшов до дошки і швидко розв'язав задачу. Ми всі були вражені. Третньою була іноземна мова. Після розмови із студентом Моссаковським викладач англійської запропонував йому заняття за окремою програмою: читати художні тексти англійською, обговорювати їх. І вже на другому курсі

СТУДЕНТ МОССАКОВСЬКИЙ

Володимир Іванович був Сталінським стипендіатом.

Із дитинства Володимир Моссаковський відрізнявся жагою до знань, багато читав. У п'ять років він вже був наймолодшим читачем бібліотеки в Мелітополі. Любов до читання передавалася від матері, Олени Михайлівни. Вона до революції закінчила гімназію в Севастополі, пізніше – заочно курси з французької мови і після переїзду до Дніпропетровська у 1933 році викладала в школі. Батько, Іван Михайлович, до революції працював на Мелітопольському машинобудівному заводі (Авто-ЗАЗ-Мотор), а після працював фінансистом.

Коли після війни Володимир Іванович повернувся до навчання в університеті, він увесь вільний час віддавав математиці, купував підручники і самостійно їх вивчав. Із другого курсу він почав вивчати спеціальні розділи із вищої математики. Усі викладачі цінували його до-

питливість, прагнення знати більше, відповідальне ставлення до навчання.

Коли ми навчалися на третьому курсі, було відкрито нову спеціальність «Механіка», і шестеро студентів, серед яких і Володимир Іванович, перейшли туди. Зі Львова приїхав професор Михайло Якович Леонов, який прочитав курс із теорії пружності, що дуже зацікавив Володимира Івановича. На запрошення професора Леонова В. Моссаковський поїхав на початку п'ятого курсу на практику до Львівського державного університету, де ректором був відомий учений-механік, академік Гурій Миколайович Савін (Леонов і Савін були учнями видатного ученого, академіка Олександра Динника).

Академік Савін запропонував Володимирові Івановичу розв'язати задачу з концентрації напружності з двома близькими отворами. Це була складна задача, з якою він успішно впо-

ФОТО З ІСТОРІЮ

рався, і йому запропонували виступити із цією задачею на науковому семінарі у Савіна. Коли він доповів, один з професорів зауважив, що задачу вже розв'язав польський учений, але їхні результати не збігаються. Володимир Іванович, подумавши, наполягав, що його рішення правильне. Тоді професор запропонував знайти помилку у польського ученого, і Володимир Іванович знайшов! Зауваживши, що він використовував комбінований метод інверсії, а його опонент – чистий метод інверсії, Володимир Іванович довів, що чистим методом інверсії запропоновану задачу вирішити неможливо.

Через два роки, у лютому 1952-го, Володимир Іванович Моссаковський достроково захистив у Львівському державному університеті імені Івана Франка кандидатську дисертацію.

Записала Алла БАХМЕТЬЄВА,
доцент кафедри масової і міжнародної комунікації

ІННОВАЦІЙНИЙ ПРОСТІР

ОНОВЛЕНА І ДОПОВНЕНА РЕАЛЬНОСТІ ПАРКУ ГАГАРИНА

тизу, обладнання, програмне забезпечення, моральну підтримку, ну, і солодоші (куди ж без цього?).

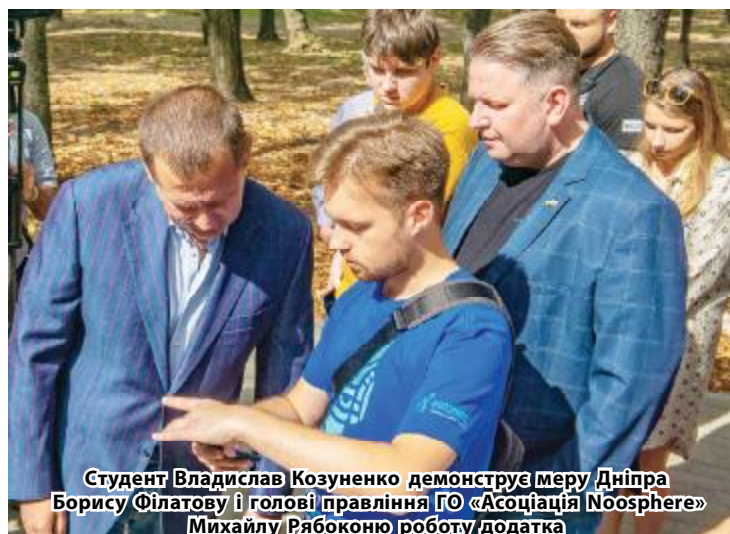
Спочатку команда міркувала над тим, як вирішити проблему нестачі реактивів, обладнання в освітньому процесі. Ідея не змусила себе довго чекати! Чому б не створити віртуальним те, чого нам так бракує і перетворити досвід вивчення нового предмету на незабутні враження? Так з'явився перший урок астрономії у віртуальній реальності.

Для оновленого парку студентська команда Інженерингової школи Noosphere при ДНУ розробила спеціальний додаток із доповненою реальністю. Усі студенти команди *Demi* – вихованці нашого університету. Відтепер парк Гагаріна – перший в Україні природний комплекс із доповненою реальністю.

Команда *Demi* складається зі студентів різних факультетів і спеціальностей: від програмістів і дизайнерів до економістів і механіків, які за сумісництвом є ще й гейм-і левел-дизайнерами. Учасники розробили ідею разом із прототипом у *Noosphere Engineering School*, де досвідчені ментори «причесали» концепцію і надали абсолютно все необхідне для роботи: експер-

титу, наступна ідея вже виникла під час роботи. Ми дізналися, що *Noosphere* реставрує університетський парк, і не залишилися осторонь. Для парку команда розробила додаток, який може його оживити і перетворити звичайну прогулянку на казку і пригоди. Додаток, за ідеєю розробників, має зацікавити і дітей, і дорослих.

«Інтерактивний додаток допоможе організувати дозвілля в ігровій формі. Ми його ство-

Студент Владислав Козуненко демонструє меру Дніпра Борису Філатову і голові правління ГО «Асоціація Noosphere» Михайлу Рябоконию роботу/додатка

рували для підвищення відвідуваності парку, – зазначила одна із розробниць Анна Панова. – Адже відомо, що діти частіше грають в ігри з доповненою реальністю вдома. Сподіваємося, наша розробка допо-

може «витягти» їх на вулицю». Колега Анни студент фізико-технічного факультету Костянтин Корячко розповів, що за допомогою QR-коду можна «оживити» червону панду та космонавта. Наліпки розміщені між

лавками, щоб відвідувачам було зручно грати та розважатися. «Можна робити фото з нашими анімаційними героями, пограти в міні-ігри, які ми теж розробили, – зазначив Костянтин. – Хочемо в майбутньому зробити класні маски, як у месенджері, щоб можна було робити фото з персонажами».

Контент для дорослих поки що перебуває в розробці. У планах – створити віртуальну екскурсію парком Гагаріна 70-80-х років минулого сторіччя, для чого збираються старі фотографії та цікаві спогади. Також у подальших планах розробників – віртуальна електронна бібліотека для студентів.

Наразі *Demi* продовжує розвивати додаток і в подальшому допоможе рідному краю стати крутішим: на черзі віртуальний тур Дніпром, де ви зможете ще раз зануритися у хвилюючі спогади в нашому місті.

Тетяна БУЛАН,
доцент кафедри математичного забезпечення ЕОМ, керівник Інженерингової школи Noosphere

ПРО РОБОТІВ І НЕ ТІЛЬКИ

Новинки молекулярної кухні від майбутніх технологів харчової промисловості

Закінчення.

Початок на 1-й стор.

У фокусі уваги наших науковців були дослідження аеродинамічних характеристик: «На

презентації можна побачити відео, як проводилися експериментальні дослідження, аеродинамічну картину обтікання, отримані ефекти, позитивні/

негативні фактори. Також ми почали зі студентами конструювання робота-маніпулятора, збираємося потім надрукувати його складові на 3D-принтері. Згодом додамо розпізнавання образів, запрограмуємо його. Наразі студенти роблять перші кроки», – відзначив Сергій Вікторович.

Студент кафедри харчових технологій хімічного факультету Єгор Поливанов розповів про новинку факультетської молекулярної кухні – топінги сиропу: «Цю технічну розробку для комерційного застосування можна використовувати в двох випадках: по-перше, як топінг –

для кондитерських, хлібобулочних виробів тощо і, по-друге, в якості сиропу додавати до напоїв – чаю, кави, мінеральної води. Топінг сиропу вітамінізований бета-каротином, аскорбіновою кислотою, його можна вживати дітям».

Представниця спеціальності «Лабораторна клінічна діагностика» факультету медичних технологій діагностики та реабілітації Єлизавета Шалдіна пропонувала відвідувачам фестивалю порозглядати під мікроскопами різні мікроорганізми: ентеробактерії, мікроорганізми дифтерії, кашлюку тощо, а також мазки крові, що відповідають нормам і з відхиленнями.

Світлана ФІЛІП,
ІАА «УНІ-прес»

ДНІПРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА ОГОЛОШУЄ КОНКУРС НА ЗАМІЩЕННЯ ВАКАНТНИХ ПОСАД:

ОГОЛОШЕННЯ

директора Жовтводського промислового коледжу – структурного підрозділу університету – 1,0 ставки за штатним розписом (наявність стажу педагогічної роботи у закладах вищої освіти не менше десяти років, або науковий ступінь та/або вчене звання відповідно до профілю коледжу, вільне володіння державною мовою України); проректора з науково-педагогічної роботи – 1,0 ставки за штатним розписом (громадяни України, наявність наукового ступеня, вченого звання, досвід науково-педагогічної роботи не менше 10 років, вільно володіють державною мовою України); декана факультету фізики, електроніки та комп'ютерних систем – 1,0 ставки за штатним розписом (наявність наукового ступеня та вченого звання відповідно до профілю факультету, стаж науково-педагогічної роботи у закладах вищої освіти не менше п'яти років, вільне володіння державною мовою України); завідувача кафедри української мови – 1,0 ставки за штатним розписом; завідувача кафедри педагогіки та спеціальної освіти – 1,0 ставки за штатним розписом; завідувача кафедри фінансів, банківської справи та страхування – 1,0 ставки за штатним розписом; завідувача кафедри експерименталь-

ної фізики – 1,0 ставки за штатним розписом; завідувача кафедри телекомунікаційних систем та мереж – 1,0 ставки за штатним розписом; завідувача кафедри прикладної радіофізики, електроніки та наноматеріалів – 1,0 ставки за штатним розписом; завідувача кафедри геоботаніки, ґрунтознавства та екології – 1,0 ставки за штатним розписом; завідувача кафедри загальної біології та водних біоресурсів – 1,0 ставки за штатним розписом; завідувача кафедри прикладної біології та водних біоресурсів – 1,0 ставки за штатним розписом; завідувача кафедри маркетингу та міжнародного менеджменту – 1,0 ставки за штатним розписом; завідувача кафедри педагогічної та вікової психології – 1,0 ставки за штатним розписом; завідувача кафедри туристичного бізнесу та гостинності – 1,0 ставки за штатним розписом (наявність наукового ступеня та/або вчене (почесне) звання (як правило, доктора наук та/або професора) відповідно до профілю кафедри, стаж науково-педагогічної роботи у закладах вищої освіти не менше п'яти років, вільне володіння державною мовою України); професора кафедри педагогічної та вікової психології – 0,5 ставки за штатним розписом; професора кафедри педагогіки та спе-

ціальної освіти – 1,0 ставки за штатним розписом; професора кафедри української мови – 1,0 ставки за штатним розписом; професора кафедри східноєвропейської історії – 1,0 ставки за штатним розписом; професора кафедри загальної біології та водних біоресурсів – 1,0 ставки за штатним розписом (наявність вченого звання професор, або особи, які мають науковий ступінь доктора наук і вчене звання доцента (старшого дослідника або старшого наукового співробітника), або особи, які мають науковий ступінь доктора наук, друковані наукові та навчально-методичні праці, що використовуються у педагогічній практиці за профілем діяльності кафедри, готують кандидатів наук, вільне володіння державною мовою України); доцента кафедри безпеки життєдіяльності – 0,5 ставки за штатним розписом; доцента кафедри економіки, підприємництва та управління підприємствами – 1,0 ставки за штатним розписом; доцента кафедри англійської філології – 1,0 ставки за штатним розписом; доцента кафедри мікробіології, вірусології та біотехнології – 2,0 ставки за штатним розписом; доцента кафедри сучасних технологій діагностично-лікувального проце-

су – 1,0 ставки за штатним розписом; доцента кафедри української мови – 0,5 ставки за штатним розписом (наявність вченого звання доцента (старшого дослідника або старшого наукового співробітника) або особи, які мають науковий ступінь доктора філософії за відповідною галуззю знань (кандидата або доктора наук за відповідною спеціальністю), друковані навчально-методичні (наукові) праці за профілем діяльності кафедри, вільне володіння державною мовою України). На конкурс приймаються документи: заява, особовий листок з обліку кадрів, фото 3x4, автобіографія, копія документів про вищу освіту (з пред'явленням оригіналу документа), копія диплома кандидата (доктора) наук, якщо є вимогою (з пред'явленням оригіналу документа), копія аттестату доцента (професора), якщо є вимогою (з пред'явленням оригіналу документа), список наукових та науково-методичних праць, завірених за останнім місцем роботи, копія паспорта громадянина України, засвідчена кадровою службою, документи (матеріали), що засвідчують рівень наукової та професійної активності претендента на посаду відповідно до кадрових вимог щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти, визначені Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджених постановою Ка-

бінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. №1187.

провідного наукового співробітника НДІ проблем надійності технічних пристроїв відновлювальних джерел енергії НДІ енергетики (д/б теми 6-339-18) – 1 штатна одиниця (0,5 ставки)

(науковий ступінь, не менше 10 років досвіду, опубліковані за 10 попередніх років не менше 10 публікацій, у тому числі не менше однієї статті у періодичних виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз даних, та/або патентів, вільне володіння державною мовою України).

На конкурс приймаються документи: заява, особовий листок з обліку кадрів, фото 3x4, автобіографія, копія документів про вищу освіту (з пред'явленням оригіналу документа), копія аттестату доцента (професора), якщо є вимогою (з пред'явленням оригіналу документа), копія диплома кандидата (доктора) наук, якщо є вимогою (з пред'явленням оригіналу документа), копія аттестату старшого наукового співробітника, доцента (професора), якщо є вимогою (з пред'явленням оригіналу документа), список наукових робіт та винаходів (завірені за останнім місцем роботи).

Документи на конкурс приймаються протягом 1 місяця з дня опублікування оголошення в засобах масової інформації.

Наша адреса: 49010, м. Дніпро, пр. Гагаріна, 72, навч. корпус № 1, кімн. 217, тел.: (056) 374-98-27.

ДНІПРОВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ – щомісячна (крім серпня) газета Дніпровського національного університету ім. Олесь Гончара.

Т. в. о. редактора А. М. БАХМЕТЬЄВА
Фотограф С. О. ВЕЛІКОДНИЙ
Засновник і видавець – Дніпровський національний університет ім. Олесь Гончара.

Свідоцтво про державну реєстрацію ДП № 2190-928ПР від 27 вересня 2017 р.
Адреса ДНУ ім. Олесь Гончара: 49010, м. Дніпро, пр. Гагаріна, 72.

Газета виходить українською мовою. Обсяг – 1 друкований аркуш. Друк офсетний. Ціна договірна.
Редакція не завжди поділяє думки авторів публікацій. За точність наведених у статті фактів відповідає

автор. Редакція залишає за собою право літературного редагування і скорочення прийнятних для опублікування текстів.

Претензії до публікації приймаються протягом місяця. При передруках посилання на газету «Дніпровський університет» обов'язкове.
Газета набрана і зверстана в редакції газети «Дніпровський університет».

Адреса редакції: м. Дніпро, пр. Гагаріна, 72, кімн. 202. Тел. 374-98-20.

E-mail: gazeta@dnuilive.dp.ua
Газета розміщена на сайті ДНУ ім. Олесь Гончара за посиланням: www.dnu.dp.ua/gazeta
Газета віддрукована у друкарні ПП «Ліра ЛТД», м. Дніпро, вул. Наукова, 5. Індекс 49010. Зам. 265. Тираж 1100.